

יוצא דופן פרק חמישי נדה

מב.

עין משפט נר מצוה

כד א מיי פ"ז מהל' מרומת הל"ז:
 בח ב מיי פ"ה מהל' אבות העומה הל"ט והלכה י"ז:
 גו ב מיי פ"ה מהל' אסורי ביאה הל"ז:
 כד ב מיי פ"ה מהל' משבב ומשבב הל"ג סגנו לאון קול:
 בח ב מיי פ"ג מהל' שאר אבות העומה הלכה א':

תוס' הרא"ש

מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסני. לאו מאשגב גמיר דא"כ יגמר מוקדש דאחמיר רחמנא לשלח בעל קרי חזן לב' מנות כמו ב' והתם לאו חידוש הוא אלא גמיר מאשגב דמטעם פולת החמיר הכתוב (רבעלי קריין) בסני שיפירשו ימים מנשותיהן: דחא זבין ומצורעין וא"כ דיהי כבועלה ולא תמנא במשורו וי"ל דל' שמעון ודאי אינה מטמא במשורו וה"ק דאפי' סבירא לן כו' שמעון את דאית ליה לעיל שאינה מטמאה בפנים כבחון מ"מ אישורו דס"ל דמטמאה כמשהו: הנהיר והובח ושומרת יום כנגד יום כולם מטמאות בפנים כבחון: פרשיי בראיה ראשונה אבל בשניה ליכא למימר דחא בלא ראיא מטמאה היא וה"ק הובח והשומרת יום כלומר בין שראתה ג' ימים בין שראתה יום אחד מטמאה בבית החיצון בראיה ראשונה: ונ"ל דבתנ' דחק דמשכח לה שפיר נפקותא בובה דמטמאה בפנים כבחון אפי' דכבר טמאה היא כגון שראתה ביום ראשון וביום שני ונפקת הדם ביום ג' ויצא לבית החיצון ולא יצא לחוץ עד יום ד' דאי לאו דמטמאה בפנים כבחון לא הויה זבה שלא ראתה ג' ימים רצופין: אמאי טמאה בלועה היא: אליבא דאביי דפרך דאית ליה לקמן דאית מוקם של אשה בלועה הוא: ומי לרבא נמי איכא למימר דקרי ליה טמאה בלועה משום דאיירי שבעק ממוקד ולא יצא עדיין לבית החיצון והא דמסיק הכא נמי בשיצא לחוץ לרבא אפי' דלא יצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לבית החיצון לגמרי: ומי מדקאמר עשאוה כבבל עוף טהור משמע דס"ל כאביי דלרבא אמרין לקמן דמוקם נבלת עוף טהור בית הסתוריהו: עשאוה כבבל עוף טהור: ואפי' שלא החמירו בשאר טמאות בלועות דלמא הכא גזרו טפי שלא יבא לטהרה ע"י טבילה זו אפי' נגע בה כשיצא לחוץ:

מסתברא דנוגע הויה. ומסיני לא גמרינן לחדוש הוא ולהכי לרצנן נמי אילטרין יהיה ללא גמרינן מסיני אפי' דבסמך צני למימר דאף לר"ש רואה הויה וסתרה: **מדאחמיר** רחמנא אבעלי קריין בסני. מליש לא מוכח דפשיטא לרואה הויה אלא מואסה דמשום פולתת האסיר רחמנא ג' ימים אל תגשו אל אשה: **דחא** זבין ומצורעים דחמירי. אף ע"ג דאכתי לא נאמרה פרשת טומאה וזילוח טמאים מ"מ ראו להחמיר בהן יומר מצפולת: **עך באן דא קאמר ר' שמעון** בו'. אכל טמאה במשורו רואה הויה וסת' והא אמר צפסאים פרק אלו דברים (דף י"ז): **דר' שמעון סבר כו' נתן דזו צני שיעור נחמית פי האמה וילף צעל קרי מזב ו"כ אמאי מטמא במשורו יומא דיה כבועלה וי"ל דרבי שמעון ודאי לא מטמא במשורו והכא ה"ק אפי' למאן דלית ליה כו' שמעון דפולתת ולא מטמאה בפנים כבחון מ"מ מטמאה במשורו אי סבר דאיש מטמא במשורו:**

בירידה טמאה הדם טמא **דצימיה** וטבילה תליא רחמנא וטמאה האשה משום נוגע טומאת ערס: **אמאי** טומאה בלועה היא. לנצי דלאמר בסמך אמתו מוקם של אשה בלועה הויה נחמ' דקרי ליה טומאה בלועה ולרצנא נמי דלאמר צני הסתרים הויה י"ל דמייירי בשעקק הדם של המקור ולא יא' לצית החיצון והא דמסיק שיצא לחוץ לנצי לא כריך שיצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לצית החיצון דהויה צית הסתרים וטמאה במשורו ושאוה כבבל עוף טהור משמע דסבר כצ"י לרצנא אמר לקמן דמוקם נבלת עוף טהור צית הסתרים הויה:

עשאוה כבבל עוף טהור. אפי' דבועלה לא החמירו בטומאה בלועה הכא גזרו רצנן טפי כדי שלא יבא לטעות ולטהרו על ידי טבילה אפילו כשיצא לחוץ וכי משני הכא נמי כשיצא לחוץ סבר דלא גזרו: **הטויא** רבי זירא א"ר חייא בר אשי אמר רב יודלת לטבול מטמאה לטהרה ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעלייה טהורה א"ל רבי ירמיה לר' זירא בירידה אמאי טמאה בלועה היא א"ל זיל שילייה לרבי אבין דאסברית ניהליה וכרכיש לי ברושיה בי מדרשא אול שילייה א"ל עשאוה כבבל עוף טהור השמטמאה בגדים בבית הבליעה מי דמו התם

וכי תימא דילמא אשתיר אי הכי חיישינן שמא נשתיר מבועי ליה אלא לרבא נמי שהטבילה במטה ולא קשיא כאן במתהפכת כאן בשאינה מתהפכת ורבא אקרא קאי והכי קאמר כ"י כתב רחמנא ורחצו במים וטמאו עד הערב בשאינה מתהפכת אבל במתהפכת כל שלשה ימים אסורה לאכול בתרומה שאי אפשר לה שלא תפלוט בעא מיניה רב שמואל בר ביסנא מאביי פולתת שכבת זרע רואה הויה או נוגעת הויה נפקא מינה לסתור ולטמא במשורו ולטמא בפנים כבחון מה נפשך אי שמיע ליה מתניתין לרבנן רואה הויה ור' שמעון נוגעת הויה ואי לא שמיע ליה מתניתין מסתברא נוגעת הויה לעולם שמיע ליה מתניתין ואליבא דרבנן לא קמביעיא ליה כי קא מביעיא ליה אליבא דר"ש ולטמא בפנים כבחון לא קמביעיא ליה כי קמביעיא ליה לרבנן למה שמיע ליה האמה: אי שמיע ליה לרבנן שמואל: **מסינא**. דפליגי רבנן ור"ש לעיל [מא]: דקאמרי רבנן פולתת שכבת זרע מטמאה בפנים כבחון ולר"ש דדיה כבועלה: **לרצנן רואה הויה**. לענין לטמא בפנים כבחון ולר"ש נוגעת הויה: ואי לא שמיע ליה אמאי מספקא ליה מסבדא נוגעת הויה דהא לא מגופה חויה אלא מה שקבלה היא פולתת: ואליבא דרבנן לא קמביעיא ליה. דכיון דלרצנן מטמאה בפנים כבחון אלאמה רואה הויה וכ"ש דמטמאה במשורו ולענין סמירה נמי סתרה דהא פולתת זרע מרבי ליה מיהיה (ב) וזבוח: **כי קא מיבעי ליה אליבא דר"ש ולטמא בפנים לא מיבעי ליה**. דהא שמעינן לר"ש דלא ולטמא במשורו מהו. מי אמרי' כי אמר ר' שמעון דיה כבועלה לטמא בפנים כבחון מהו טבילה לא מטמא במשורו אלא לטמא במשורו לא משוי לה כנוגעת דהא א"י אמר דיה כבועלה סתרה ומטמאה במשורו כבועלה או דילמא לא שגח דכי היכי דלענין טומאת פנים משוי לה נוגעת לענין משורו וסתירה נמי משוי לה נוגעת: **לעולם לא שמיע ליה מסני**. והדאמרינן

מסורת הש"ס (א) לעיל לג. (ב) שם ט"ז. (ג) שם ט"ז. (ד) ב"ב קמ"ג. (ה) ויקרא טו. (ו) ו"ל או משום. (ז) ויקרא טו. (ח) ויקרא טו. (ט) שם ז' ד"ה הנה וזמניו ד"ה וזולתם.

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא שיהיה לרצנא. (ב) ר"ב רבה גמרי' ועי' ב"ב מס' כ"פ צנות כותס דף ג' ד"ה רואה: (ג) רש"י ד"ה וזבוח וכו' מיהיה זבוח: (ד) ד"ה טמאה בלועה וכו' משום ראייה הויה כ"ל ומינת דמאתמול נמק:

הגהות מהר"ב

הנשבור

(א) גמ' מ"ר הנה והנה. (ב) עין מד"ט סי' קלד סי' כ"ו: (ג) שם א' חיינו נדה נדה. (ד) עי' שם ב"ב ה"ל סי' כ' ב"ה: (ה) אף מ"ש ה"ה: (ו) עין שם פ"א ח"א ד"ה מ"י פ"ה מהל' אסורי ביאה:

מוסף רש"י

פולתת שכבת זרע. כגון ששמה צניט ופסקה והסתלה למטה ופולתת, מוח שסמור מנייה, רואה הויה. הא דק"ל דפולתת טמאה משום רואה היא וסתרה, או נוגעת הויה. (שם י"ג). ברוקא דחא פתירו. טבלס וכת אהד אהס וקוקיס (שם ע"ב).

מסבדא נוגעת הויה לא היא מסבדא לא ולא הזיהר על טמא שרץ רואה הויה: **כולנו ברוקא דחא ספיסו**. כולס שמעמס שמועה אחת. תפיתו לשון רוק וחצירו כמזכות תוף שדי צפרק אף על פי (דף ס"א): **אמר ליה**. אביי שפיר אמר לך: **אכל לספור ולטמא במשורו רואה הויה**. דאי נמי דיה כבועלה מטמאה כבועלה במשורו וסתרה כבועלה: **כיון מטמאין בפנים כבחון**. בראייה ראשונה אכל צנייה ליכא למימר דהא בלא ראייה טמאה היא: **הויולת**. לקמן מפרס: **הובח ושומרת יום**. הכי קאמר צין שרפתה ג' ימים צין שרפתה יום אחד מטמאה צנית החיצון בראייה ראשונה: **אי צימיה נדה**. ילדה וראתה הא תני ליה ז"ה הא תני ליה ז"ה: **מטמאה לטהרה**. לאחר שזעיס וקיימא לן כצית הלל דאמרי צבנות כותס (לעיל דף לה): **צימיה וטבילה תלך רחמנא** דלה הויה דם טהור אלא לאחר טבילה: **ועקר דם**. צנית החיצון ועמד שם יום או יומים: **עמאה**. כל זמן שהוא צה וכשיצא צנייה אחריתי דלה טהרה טבילה והיינו דתניא צנית מטמאה צנית החיצון: **טומאה בלועה היא**. ויקיימא לן צפרק בהמה הימקשה (חולין דף ע"ה). טומאה בלועה אינה מטמאה לא במגע ולא במשור והכא הויה טומאה בלועה היא ולא דמיא לכל הנשים שמטמאות צנית דהתם משום ראייה (א) דמאתמול היא וטומאת שצעה ורחמנא אמר (ויקרא טו) בצשרה מכי אחא צנית החיצון הויה ראייה אכל הכא משום משא ונגיעה היא וטומאת ערס דאי משום ראייה מאתמול איעקר ומאתמול הויה ראייה וראייה דמאתמול לא מניחא לה האידנא דמאתמול הויה להו ימי טומאה והשתא הויה להו ימי טהור וטומאה בלועה לא מטמאה צנית החיצון: **אסברית ניהליה**. פירשתי לו טעמא: **וכרכיש לי ברושיה**. הודה לדברי ונענע בראשו: **גדיס צניס בלועה**. בגדים שהוה לצנש צהן בשעה שנוגע בה אינן טמאין שאין להן טומאה נגע דאמר רחמנא לא יאכל לטמאה צה (ויקרא כג) אין לך אלא מה שאמור בה אכילה ולא נגע ומה היא מטמאה בגדים שהוא לצנש בשעת בלועה כדכתיב (שם מ) [וכל] נפש אשר תאכל נבלה וטריפה באזרח ובגר וכבש בגדי וטהר ונצלת עוף טהור כתיב דנצלת בהמה לא מטמאה צנית הבליעה כדאמר בשמעתין [לקמן ע"ב] ונצלת עוף טהור נמי לא מטמאה כדאמר בתורת כהנים (אחרי פרק י"ג) מי שאיסורו משום צל תאכל נבלה יצא עוף טהור שאין איסורו משום צל תאכל אלא משום צל תמא: **התם**